

A húzóerő

Civilizációnk hajtómotorja a piac. Ennek a környezetvédők is örülhetnek, hiszen – mint László Ervin világhírű filozófiaprofesszor nyilatkozza egy helyen – „a piac nagyon jól tud reagálni arra, ami már van. És arra is, ami épp csak elkezdődik, egy trendre, ami már elindult.” Márpedig a környezet-, természetvédelem jellemzően ilyen trend. Épp indul. Most még sokan a többi piaci tényező korlátozójának, ötödik keréknek tartják, pláne kerékkötőnek. Ezekről a környezetvédektől ezt sem lehet, meg azt sem lehet, mondják. Holott épp a környezetvédelem teremt új lehetőségeket a fejlődés számára. Van-e jelenleg nagyobb kihívás, mint a nem környezetszennyező mezőgazdaság, ipar létrehozása? Kapásból látható: nincs. Mindez rengeteg kutatást, fejlesztést igényel, az új eszközök gyártása, bevezetése ipari tevékenységet. De olyat, ami nem vagy csak kevésbé környezetszennyező – nehogy maga a környezetvédelmi beruházás létrehozta több környezetszennyezéssel járjon, mint ha nem jönne létre. Környezetszennyező ez vagy az? Megvan a feladat a folyton megoldandó problémákat kereső emberiség számára: úgy kell módosítani, hogy ne károsítsa a környezetet. Beláthatatlan tudományos-technikai fejlesztések előtt áll a világ. A környezetvédelem, amelyre sokan mint piacgátló tényezőre tekintenek, mihamar az egyik legnagyobb húzóerő lehet. Amennyiben létrehoznak valamit, most már nemcsak az a szempont, hasznos-e, hanem mellette rögtön az is: árt-e a környezetnek. Ha árt – akkor még tovább kell dolgozni a projekten. Kétségtelen: betartandó korlátozó-sokat-szabályokat is jelent a környezetvédelem, ezeknek azonban nem az a céljuk, hogy valamiféle gúzsba kötött-ledermesztett világ jöjjön létre. Hanem csak megszabják, nagy vonalakban: mi az, amit tényleg nagyon nem szabad, ha pár évtizeden belül nem akarunk másik, lakható bolygót keresni, ami ugye, kissé macerás – macerásabb, mint a környezetvédelem.

Miért mondjuk mindezt? Mert szeptember 22-én tartják világszerte a planetáris etika világnapiját. A világnapot a László Ervin által létrehozott Budapest Klub indította el. Célja: egy olyan magatartásforma létrehozása, mely magától értetődőnek tartja a környezet, a természet megóvását, nem csupán az ember, de az egész Föld és a rajta élő minden lény jólétét, sorsát tekintve.

FARKAS CSABA

A diplomás asztrológusok titoktartást fogadnak

Kedvez a Hold-állás a főiskolán

Második tanévét indítja a fővárosi Baktay Ervin Asztrológia Főiskola szegedi tagozata. A képzés négyéves, fizetős. A diplomával praktizálhatnak a csillagjósok.

– A Hold állása kedvez a beiratkozásnak és a tanév indításának – felelte kérdésemre Bónis Bernadett Letícia szervező és tanár, amikor azt firtattam, miért indul később a tanév a Baktay Ervin Asztrológiai Főiskola szegedi tagozatán. – Természetesen utána néztünk, hogyan állnak a csillagok. „Üresjáratokra” nem szervezünk, ha pedig egy bolygó visszafelé mozog, még a jól induló dolgaink is visszafelé sülhetnek el. Az ilyen időszakokra érdemes nyugalmat teremtenünk magunk köré, a saját érdekünkben.

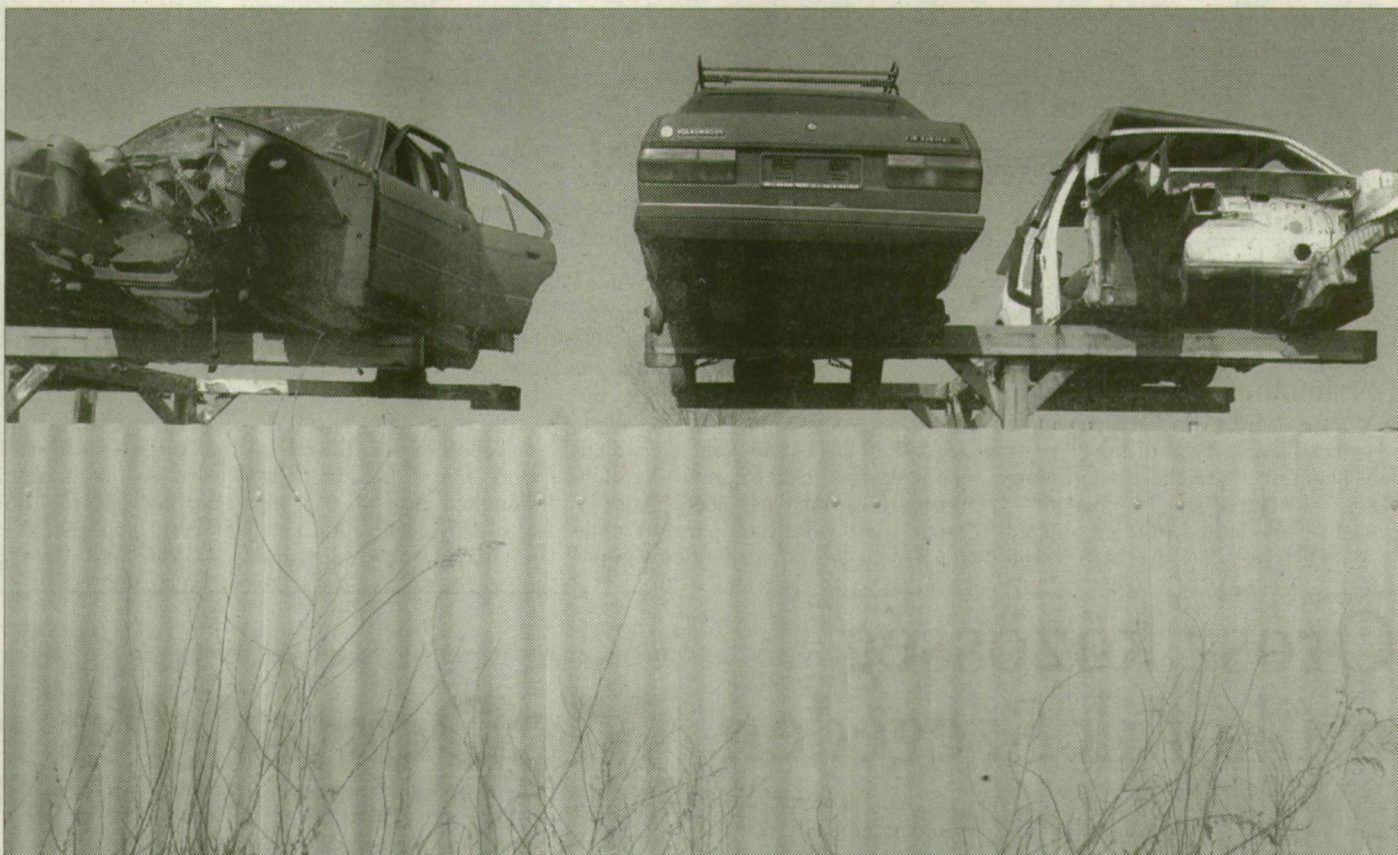
Az időpont-meghatározást tehát a csillagok irányítják az asztrológusiskolában, a tanterv azonban hagyományos rendet követ. Tizenkét negyedév, vagyis négy esztendő alatt az alapoktól

egészen a felsőfokú képzésig jutnak a hallgatók. Az elsőévesek szimbólumokkal, állatövi jegyekkel, égitestekkel és csillagászati alapokkal ismerkednek. Horoszkópszámítást gyakorolnak, hogy a negyedik év végére a csillagok állásából egyre bonyolultabb képletekkel jósolhassanak. Elsajátítják az órahoroszkóp lényegét, általános és sajtóhoroszkópot állítanak össze. Indiai, kínai és azték asztrológiai alapokat szereznek. Vizsgázní is kell, az asztrológusjelöltek elméletből és gyakorlatból bizonyítanak, az utolsó évben pedig szakdolgozatot készítenek: horoszkópot írnak, bolygóállást elemeznek. Az iskola nem akkreditált, az érettségizetteknek felsőfokú képzést ad. A végzősök esküjükből fogadalmat tesznek, hogy megbízhatóan és jó szándékkal dolgoznak, a titkokat megőrzik, és a halála időpontjáról soha senkinek nem adnak felvilágosítást.

DOMBAT TÜNDE

Környezetvédelemre vállalkozott egy szegedi dinasztia

A Zöld Föld nem veszteséges

A roncsautók tárolásánál is figyelembe kell venni a környezetvédelmi előírásokat

Fotó: Schmidt Andrea

VERSENYSZFÉRA

Nem tudni, hogy mennyi, környezetvédelmi, illetve – többek között – ilyen tevékenységet is folytató cég működik a megyében. A Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamaránál legalábbis nem vezetnek róluk nyilvántartást, s az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság sem rendelkezik e cégekről kimutatással. Székely Anna, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége ügyvezető igazgatója tájékoztatása szerint az országos szövetségnek tizenegy szegedi tagja van – de ennek sokszorosa lehet a környezetvédelmi területen tevékenykedő, megyei cég állománya. A környezetvédelmi szolgáltatásokat igénylő vállalkozások – mondja Kados Sándor, a megyei zöld hatóság igazgatója – megversenyeztetik az e területen dolgozó cégeket, illetve korábbi tapasztalatok alapján választanak közülük.

delmi ellenőrzésnél ne kelljen nagy pénzeket fizetniük – meséli.

Tíz ember közül kilencnek mindez nyilván nem sikerült volna, neki azonban sikerült. Hogyan? – Akikkel én a munkám során találkozom, kiváló szakemberek, meg tud állni a cégük szakmailag, pénzügyileg. Kikötéssel semmire sem mennék velük, segítőkészséggel, empátiával annál inkább. Amikor körülnézek egy cégnél, rögtön látom, mi okozhat súlyos pénzekben mérhető gondokat, ha nem változtatnak. De azért vagyok ott, hogy megváltoztassuk. A környezetnek is jó lesz és a cégnek sem kell fölösleges kiadásoktól tartani – beszéli. Jól csinálhatja, hiszen a vállalkozása tíz

éve sosem volt veszteséges, és pár éve pedig már nem ő megy az ügyfelek után, hanem azok őtán.

Van dolog, bőven

Milyen cégek milyen környezetvédelmi gondjaival találkozunk? Mezőgazdaságiak esetében például a növényvédő szerek felhasználása, tárolása, ártalmatlanítása a probléma, iparszerű szennyestelepeknél a levegőszennyezés, illetve a terület hítrágyaterhelésének megakadályozása a feladat, festőüzemeknél szintén a légszennyezés szorítandó visza, az autójavítóknál a veszélyes anyagok tárolását kell szakszerű módon megoldani. És így tovább. Léteznek tevékenységi körök, amelyek nem is végezhetők kör-

nyezetvédelmi megbízott alkalmazása nélkül, a telepengedélyeztetésnek szintén szigorúak a feltételei. Az építési engedély megadásához szükséges a környezetvédelmi szakhatóság hozzájárulása is. Mindezt segíti a Zöld Föld, de pályázatokat is ír környezetvédelmi beruházásokra, s környezet-egészségügyi feladatokat is ellát.

Családi vállalkozás

– Néhány éve Dániában jártam tanulmányúton. Tapasztaltam, hogy ott a cégek, az emberek életük szerves részeként kezelik a környezet védelmét. Óvják környezetüket, és azt is tudják, mitől, hogyan kell megóvni. Nálunk pedig általában nyűgnek vélik. Egykor nyilván Dániában sem volt ez másként, évtizedekbe telt, mire reflexszé vált, hogy a környezetre vigyázni kell – mondja Szilágyi Árpádné. Hozzátevé: nálunk is le fog játszódni ez a folyamat, ugyanakkor intézményes környezetvédelemre mindig is szükség lesz. Lesz munkája tehát lányának is – aki végzett jogász és most iratkozott be környezetvédelmi szakjogász képzésre. Fiának is, aki pedig nemrég szerzett környezetvédelmi technikus, illetve hidrológus végzettséget.

Így indul egy környezetvédelmi dinasztia.

F. CS.

Igaz vadász szeptemberben nem lő nyúlra

A sok eső használt a megye vadállományának

Az idén a szokásosnál több a nyúl – a vadászok nagy örömére

Fotó: Gyenes Kálmán

Évek óta nem volt ilyen jó a mezeinyúl- és a fácánállomány a megyében, mint az idén. A rengeteg eső és egyik következménye, a táplálék-bőség feldúsította a megritkult apróvadállományt. A jövő évi őzbaktrófeák minősége szempontjából szintén kedvező lehet a sok eső.

Tavasszal még attól tartottak a vadászok, hogy nem lesz elég mezei nyúl, nem lesz mire vadászni, s csökkennie az élőnyúl-befogásból származó jövedelmek is. Az aggodalom jogosnak látszott: az utóbbi kilenc évből az idei tavaszon volt a legkevesebb a nyúl. – Akkor még nem lehetett tudni, hogy csapadékos lesz az idei év, a sok eső következtében jobban fejlődik a növényzet, s a szokásosnál sokkal több és jobb táplálékhoz jut, tehát az átlagnál jobban is szaporodik a nyúlállomány – mondja Szél István, az FVM-hivatal vadászati osztályvezetője. Ilyen, kedvező viszonyok között, mint az idej, akár évente négyszer is fialhat a mezei nyúl. Mindez azonban nem jelenti – hívja föl a figyelmet a szakember –, hogy minden rendben van a nyúlállománnyal. A szeptember-október mindig kritikus a nyulak számára: ilyenkor a betakarítás miatt szinte egyik hétről a másikra eltűnik a határból az eddigi, rengeteg enivaló, s az őszi időkben a nyúlra veszedelmes

betegségek is felüthetik fejüket. Egyébként éppen ezért az idei évtől megváltozott a mezei nyúlra vonatkozó vadászati rendelkezés: idénye egy hónappal előrébb jött: már szeptember elsején megkezdődött, és január helyett december végéig tart. Lehet, hogy a korábbi kezdés miatt kevesebb nyúl hullik el, véssz kárba a vadászatra jogosultak számára – mondja Szél István. Ugyanakkor főlhívja a figyelmet: miután még sokszor szeptemberben is vemhes a mezei nyúl, igaz vadász lehetőleg nem kezd el ilyenkor a vadászatot.

A fácánnak is kedvezett az esős időszak. A korábbi esztendőben többek között épp azért ritkult meg az állomány, mert a légköri aszály miatt a csibék ki sem tudtak kelni a tojásból. Idén viszont nyolc-tíz csibét is vezetgető fácántyúkokat lehetett látni. S a kelés után még sokáig kizárólag rovarokat fogyasztó fiatalok föl is tudtak nevelkedni, hiszen a csapadék a rovaroknak is kedvezett.

Az őzallomány számára ugyancsak jól jött a sok eső. A bőséges és sokféle zöld táplálék kedvező hatása – ha csak kedvezőtlen tél nem következik – a jövő évi trófeák minőségén is meglátszik majd. A vadásztársaságok a több, értékesíthető vad révén többletbevételhez juthatnak, és többet is tudnak visszaforgatni a vadállomány életlehetőségeinek javítására, s ezzel együtt a természet védelmére.

F. CS.